ᲕᲐᲚᲘ. № 32(268)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲐᲚᲘᲒᲝᲠᲘᲔᲑᲘ

„ᲚᲝᲠᲘ ᲛᲣᲜᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨ“ (ᲨᲔᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲘᲗ)

19 ᲬᲚᲘᲡ VIII 30

ᲚᲝᲠᲘᲡ ᲛᲬᲕᲐᲓᲘᲗ, ᲚᲝᲠᲘᲡ ᲥᲝᲜᲘᲗ
ᲞᲔᲢᲠᲔ ᲒᲐᲫᲚᲐ, ᲒᲐᲘᲑᲔᲠᲐ.
ᲘᲥᲕᲔ ᲐᲮᲚᲝᲡ ᲛᲣᲮᲘᲡ ᲫᲘᲠᲐᲡ
ᲬᲐᲛᲝᲬᲕᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲠᲗᲝᲗ ᲛᲚᲔᲠᲐ:

ᲠᲐ ᲙᲐᲠᲒᲘᲐ, ᲛᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲘ
ᲚᲝᲠᲘᲡ ᲮᲝᲠᲪᲘ, ᲚᲝᲠᲘᲡ ᲥᲝᲜᲘ!
ᲛᲐᲡᲖᲔ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲐᲠᲒᲔᲑᲔᲚᲘ
ᲡᲮᲕᲐ ᲪᲮᲝᲕᲔᲚᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲒᲝᲜᲘ.

ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲛᲝᲕᲚᲐᲪ ᲐᲠ ᲡᲬᲘᲠᲘᲐ,—
ᲒᲐᲓᲐᲐᲒᲓᲔ ᲔᲖᲝᲓᲐᲜᲐ.
ᲓᲐᲒᲬᲘᲠᲓᲔᲑᲐ, - ᲓᲐᲘᲬᲘᲠᲔ,
ᲒᲐᲛᲝᲣᲡᲕᲘ ᲧᲔᲚᲨᲘ ᲓᲐᲜᲐ.

ᲚᲝᲠᲛᲐ ᲣᲗᲮᲠᲐ: „ᲭᲙᲣᲐ - ᲛᲝᲙᲚᲔᲕ,
ᲠᲔᲒᲕᲔᲜᲝ ᲓᲐ ᲣᲛᲐᲓᲣᲠᲝ.
ᲨᲔᲜ ᲭᲙᲣᲐᲖᲔ ᲕᲘᲜ ᲛᲝᲒᲘᲧᲕᲐᲜᲡ,
ᲗᲣᲜᲓᲐᲪ ᲒᲪᲔᲛᲝᲡ ᲗᲐᲕᲨᲘ ᲣᲠᲝ.

ᲠᲐᲓ ᲐᲠ ᲘᲪᲘ: ᲛᲝᲕᲚᲐ, ᲭᲐᲛᲐ
ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲗᲕᲘᲡᲐᲪ ᲛᲐᲠᲒᲘᲐ?!
ᲒᲐᲕᲡᲣᲥᲓᲔᲑᲘᲗ, ᲒᲐᲕᲘᲖᲠᲓᲔᲑᲘᲗ,
ᲔᲡ ᲨᲔᲜᲗᲕᲘᲡᲐᲪ ᲙᲐᲠᲒᲘᲐ“!

ᲞᲔᲢᲠᲔᲛ ᲣᲗᲮᲠᲐ: ᲨᲔᲜᲘ ᲛᲝᲓᲒᲛᲐ
ᲐᲡᲔᲗ ᲧᲝᲤᲐᲡ ᲔᲗᲕᲘᲡᲐᲝ.
ᲓᲐᲠᲓᲘᲪ ᲐᲠ ᲛᲐᲥᲕᲡ ᲨᲔᲜᲘ ᲙᲕᲔᲑᲘᲡ
ᲕᲘᲡ ᲡᲪᲐᲚᲘᲐ ᲨᲔᲜᲗᲕᲘᲡᲐᲝ.

ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲒᲥᲝᲜᲓᲔᲡ ᲙᲐᲠᲒᲘ ᲮᲝᲠᲪᲘ,
ᲛᲡᲣᲥᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲒᲔᲛᲠᲘᲔᲚᲘ.
ᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲐᲠ ᲕᲡᲬᲣᲮᲓᲔᲑᲘ,
ᲗᲣ ᲙᲣᲭᲘ ᲒᲐᲕᲥᲡ ᲪᲐᲠᲘᲔᲚᲘ.

ᲚᲝᲠᲛᲐ ᲣᲗᲮᲠᲐ: ᲔᲰ, ᲠᲐ ᲒᲘᲗᲮᲠᲐ,
ᲓᲘᲓ ᲚᲣᲙᲛᲔᲑᲘᲡ ᲧᲚᲐᲞᲘᲐᲝ!?
ᲐᲤᲡᲣᲡᲘᲐ, ᲠᲝᲛ ᲛᲐᲒ ᲛᲮᲠᲔᲑᲖᲔ
ᲙᲐᲪᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘ ᲒᲐᲑᲘᲐᲝ.

ლორი

ბებიაჩემი მორწმუნე ქალი იყო.

აქედან ყველაზე მეტი მოგება და სარგებლობა ჩვენს ხუცესს ჰქონდა. ბებიაჩემი ისე არ გაუშვებდა, რომ მაგრად არ გამოეძღო. მოგეხსენებათ, რომ ომის წინადროინდელ ერთი ხუცესის გაძღომა უდრიდა მთელი ოჯახის სადილს. ამიტომ, როცა ხუცესი სადილზე ჩვენსას რჩებოდა (და ეს კი ხშირად ხდებოდა), თითქმის სრული რეკვიზიცია და მობილიზაცია ხდებოდა ყველას კერძების, რაც იწვევდა ოჯახში სურსათ-სანოვაგისა და ეკონომიური კრიზისს.

თქვენ ეგებთ მისაყვედურებთ—რა შუაშია აქ ხუცესი, როცა წერილის სათაური სულ სხვას რამეს შეეხება.,

თქვენი საყვედური უსაფუძვლოა. სწორედ სათაურის შესაფერისად იწყება წერილი. (აქაც ლორზეა ლაპარაკი).

ჩვენს ხეცესს სოფელში „ლორს“ ეძახდენ. (ალბად იმიტომ, რომ ბევრი ჭამა იცოდა).

ბოლოში ვიხდით რომის პაპისა და ინგლისელ კონსერვატორების წინაშე, მაგრამ ეს სახელწოდება ჩვენმა ხუცესმა მიიღო არა ურწმუნო ბოლშევიკების დროს, არამედ მეფის დროს.

ჩვენს ხუცესს ლორის ხორცი ყოველივე საჭმელს ერჩივნა. ”

გაგონილი მქონდა ანდაზა: „ძაღლი ძაღლის ძვალს არ დახრავსო“.

მართალია, ძაღლი უფრო პატიოსანი და გონიერი ცხოველია, ვიდრე ლორი, მაგრამ, რატომღაც, ეს ანდაზა, ასე მეგონა, ლორზედაც ვრცელდებოდა.

ჰო-და, ძაღლის თავიც აქ მარხია. ამ „მეგონამ“ მიყო საქმე.

ერთ დღეს, როცა ჩვეულებისამებრ, ჩვენი ხუცესი ჩვენსას ლორის მწვადს მიირთმევდა და ძვალს ხრავდა, რომ ზედ ხორცის ნამცეციც არ დაეტოვებინა, ბებიაჩემს შევეკითხე:

— ბებია, თუ კი „ძაღლი ძაღლის ძვალს არ დახრავს, რატომ ხრავს ლორის ძვალს „ლორი“? (მე არ ვიცოდი, თუ არ შეიძლებოდა ხუცესის ზედმეტი სახელის თქმა).

მამაჩემმა მტაცა ხელები ყურებში, ელევატორივით ამწია და გარედ გაგდებისას პანღურიც მომაყოლა უკან.

ბოლო ხანებში, როცა ბებიას აღარ შეეძლო მარტო ეკლესიაზე სიარული, მე გავხდი მისი მეგზური.

ვდგევართ ეკლესიაში და ვისმენთ წირვას.

აგერ ჩვენი ხუცესი გამოვიდა და დაიწყო:

„...ლორი, რამეთუ განპებულ არს ჭლიკი მისი, და ფცხენს ფრცხილითა ჭლიკისათა და ასე არა აღმოცოხნის, არა წმინდა არს, და ხორცი მისი არა შჭამოთ“. (დაბადება—ბიბლია, ლევიტელთა მიმართ, გვერდი 214, თავი 11, წინად. 7).

გავშტერდი კაცი.

ხუცესი მორწმუნეა... ბებიაჩემიც, დედაც, მამაც!.. მაშ რაშია საქმე, რომ ლორის ხორცს სჭამენ?! ეგებ ღმერთს უმალავენ? მაგრამ ღმერთი ხომ ყველაფერს ხედავს?-

წირვას შემდეგ ხუცესი ბებიაჩემმა სადილზე მიიპატიჟა (ქვრივი იყო ჩვენი ხუცესი).

შემწვარ გოჭს კბილები დაეკრიჭა, თითქოს იცინოდა. გოჭი ისეთ შთაბეჭდილებას ჰქმნიდა, თითქოს ეს არის, გაქცევას აპირებს და ფიქრობსო:

— კი მიპირებთ შეჭმას, მაგრამ, როგორც კი ხელს ჩემსკენ წამოიღებთ, მაშინვე წამოვხტები, მოვკურცხლავ და ყველას ხახაშრალად დაგტოვებ-ო.

ასე ჰქონდა გადაწყვეტილი იმ უბედურ დღეს დაბადებულ გოჭს, მაგრამ...

სუფრას შემოუსხდნენ და გოჭს მადიანად შეექცენ.

მე გაკვირვებით ვუცქერდი.

—რავა დაგილია, ბიჭო, ხახა! დამუწე მაგ პირი, ბუზი არ ჩაგიფრინდეს შიგ და აქედან გაეთრიე, თორემ!..—შემომანათა მამაჩემმა ჭალარა თვალები.

ქურდ კატასავით გავედი გარედ.

ზმუკი.

— რა ამბავია? როგორ ლორივით ხვამ?

— ეს ეხლა შეურაცყოფა არ არის, თორემ კი ვიცი რასაც გიზამდი მაგ სიტყვისათვის

1930

30 დღე

სექტემბერი

СЕНТЯБРЬ

რევოლუციის მე-XIII წელი

7

მზე ამოდის 5—30
მზე ჩადის 18—25
დღის სიგრძე 12—55

ВОСКРЕСЕНЬЕ

ახალგაზ. საერთ. დღე

სახელგამი

შრომა

უარყოფითი ბრალდება

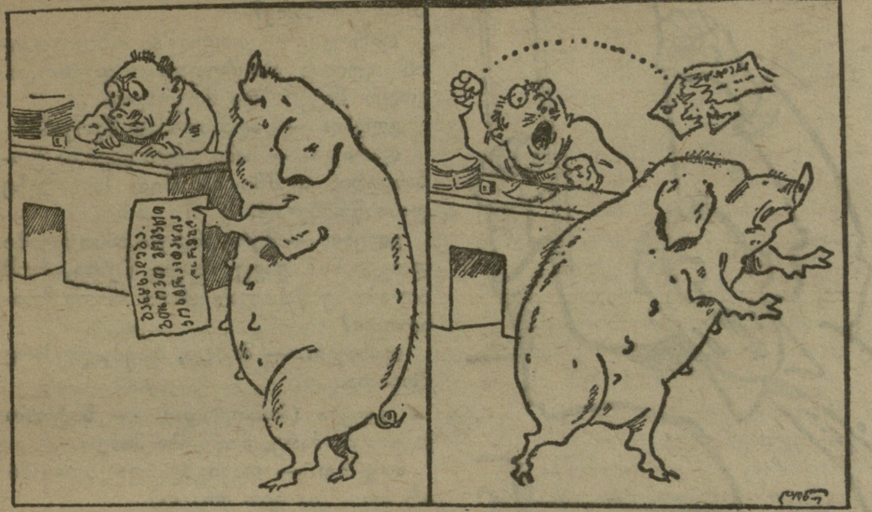

ლორი:—ეტყობა ეს ჩემი ნათესავია, კარგად მიმილებს, როგორც თავისიანს!

— ტყუილი ყოფილა, რომ ამბობენ: „ბიუროკრატები თავისიანს კარგად ლებულობენო!

ტ ე რ ი ტ ო რ ი ა

მე მუდამ მაწუხებდა ფიქრი იმის შესახებ, თუ საიდან ომოსდგება სიტყვა „ტერიტორია“. ქართულ პრესასა თუ მწერლობაში ეს სიტყვა იმდენად ხშირად გვხვდება, მას იქ იმდენი ტერიტორია უკავია, რომ ეჭვი მებადება: იქნება ეს სიტყვა ძირეული ქართული სიტყვაა-მეთქი.

სრულიად არაფერს არ ნიშნავს ის გარემოება, რომ იოსებ იმედაშვილის ლექსიკონში, მაგალითად, ეგ სიტყვა უცხო სიტყვად არის მოხსენებული. იოსებ იმედაშვილისაგან, რაც უნდა იმდენად არ ეჩვენებოდეს ვინმეს მისი გვარი, დიდი იმედი მაინც არასოდეს არ უნდა გვქონდეს.

ჩემის აზრით სიტყვა „ტერიტორია“ წმინდა ქართული სიტყვა უნდა იყოს.

რა საბუთით მიგვაჩნია ჩვენ სიტყვა „ტერიტორია“ ქართულ სიტყვად?

პატიმცემულ ნ. მარის თეორიით, სიტყვა იმდენად იცვლება თურმე, რომ ხშირად მისი ხუთი-ექვსი ბგერისაგან შემდგარ ძირს მარტო ერთი ბგერა-ღა რჩება საიასალოდ და ზოგჯერ ეს ერთი ბგერაც კი გადაგვარებულ - გადარჯულებული. შემდეგ მეცნიერები ამ ერთი ბგერის მეოხებით აღადგენენ ხოლმე მთელ პირველ ყოფილ სიტყვას.

გარნა, არც ეს ლინგვისტური დებულება იყო ჯიდათ საჭირო რაიმე ბოდიშის მოსახდელად იმისათვის, რათა გაბედულად გვეთქვა, რომ სიტყვა „ტერიტორია“-ში ორი წმინდა ქართული სიტყვის ძირი გახლავთ: პირველი: „ტერი“, ხოლო მეორე ძირად რომ ყოველივე კომენტარიების გარეშე გამოგვადგება ისეთი ბოჩოლა ქართული სიტყვა, როგორიცაა „ტორია“, ამას აღარ უნდა ბევრი ჩიჩინი.

ჰო-და აი, სწორედ ამ ორი წმინდა ქართული სიტყვისაგან: „ტერი“ და „ტორია“ უნდა წარმოსდგებოდეს ისეთი წმინდა, ხოლო დღეს, ი. იმედაშვილის წყალობით, საეჭვოდ და სადაოდ გამხდარი მესამე ქართული სიტყვა „ტერიტორია“, მაგრამ მარტო ლინგვისტიკის მშრალი მეთოდით ამჟამად სრულიად არ ვკმაყოფილდებით ამ სიტყვის წმინდა ქართულობის ახსნაში და მივმართავთ მის პრაქტიკულ მნიშვნელობასაც „ამ სიტყვის, ასე ვსთქვათ, ყოველდღიურ „ობიხოდობას“.

ამ სიტყვაში ისევე მკაფიოდ, როგორც გაუვალ ეკლნარში ან ისევე ნათლად, როგორც „პრობკაში“ გამოხატულია ის აზრი, რომ „მტერი-ტორია“ ანუ „ტორი-მტერია“.

სიტყვა „ტორი“ ამ შემთხვევაში უნდა ავხსნათ, როგორც ზედმეტის დაუფლება, როგორც ფართოდ მოკალათება, ხოლო სხვების იქით-აქეთ მირეგვა. მაგალითად, რას ნიშნავს ამ სიტყვის ძალით ინდოეთის ტერიტორია. ნიშნავს იმას, რომ ინდოეთის მტერი ვისილაც ტორია.

მე მგონია ბალლიც კი დაგვეთანხმება იმაში, რომ ის ტორი ინგლისის, ეგრედწოდებული ზღვის ლომის ტორია.

ასევე შეიძლია ავხსნათ ჩინეთის, გინდ („განდ“-ით არავინ წაიკითხოს), რომელიც გნებავთ, კოლონიალურ თუ ნახევრად კოლონიალურ ქვეყნის ტერიტორია.

მაგრამ ამავე სიტყვას არა ნაკლები პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს ჩვენს სინამდვილეში.

აიღეთ, მაგალითად, რომელიმე შოფერი. როცა შოფერი მანქანას მიაგლიჯინებს ქუჩაში, რომ ის მართლაც საშიში და საფრთხილო ტორია, ამას არ უნდა ბევრი „ზრასტი“. გადაშალეთ ყოველდღიური გაზეთის მეოთხე გვერდი და კამათიც ამოიწურება.

ახლა, თუ ამას მივუმატებთ იმ გარემოებას, რომ როცა მარტო შოფერი ზის მანქანაში, მაგალითად „ფორდში“, გინდ „ბენცში“ (ბენცელ — ბენცელისაგან წარმოსდგება), მაშინ უნდა ნახოთ ის როგორ ევლება თავს მთელს ქუჩას, შიშისაგან ყველაფერი და ყოველივე იქით-აქეთ გარბის და თავს შველის, ხოლო ქუჩა კი რჩება შოფერს. ქვეითი ხალხი იქი-აქეთ ვიწრო ტროტუარზე მიკრუნჩხულა, როცა ათჯერ და ასჯერ უფრო ფართო ქუჩას თითქმის სავსებით გალაღებული შოფერი დაპატრონებია და ქვეით ხალხს, მაღლიდან რომ ქორივით გადმოჰყურებს, მტვერს და ზოგჯერ ტალახსაც უხვად აყრის იმავე დროს თავსა, თვალსა თუ სხეულის დანარჩენ ნაწილში.

აი, ნათელი სურათი, რომლის შემდეგაც ყოვლად გასაგები ხდება ცნება „ქუჩის ტერიტორიის“, მაგრამ ქუჩის ტერიტორიის სავსებით და ნათლად შესაცნობად მარტო ესეც არ კმარა.

ავიღოთ სხვა მაგალითი: ახალი ბორნის თოკი თქვენს წინაშე. მიგეჩქარებათ. თქვენი გული ცეთქავს ყოვლად წითელი და ნორჩი პომიდვრისათვის. ჯერ გადასჭერით ეს ბორნის თოკი, ე. ი. გადასჭერით საკითხი ტერიტორიის შესახებ, არა რომელიმე ინდოეთის ტერიტორიისა, არამედ აგერ ქუჩისა და ქუჩაზეც ტროტუარის ტერიტორიისა.

სიტყვა ისედაც გამიგრძელდა, თორემ მაგალითებზე კიდევ უფრო ნათლად დაგიმტკიცებდით, რომ „ტერიტორია“ წმინდა ქართული სიტყვაა, რაც ნამდვილად ისევე სწორია, როგორც ქალის თმა (იგულისხმება არა დღევანდელი ეგრედწოდებული „სტრიჟკის“-ხანის არამედ ძველი დროისა).

ჭაჭირა.

ს უ რ ა მ ი

(სასტუმრო „ულელტეხილი“

— ეს სასადილო მუშკოოპისაა?

— დიახ, მუშკოოპისა, წითელია.

— სადილი გაქვთ?

— რა ნაირიც გნებავთ.

— მაშ ჯერ ბორში მოიტათ.

— ბორში არ გახლავთ.

— კარგი შჩი იყოს!

— არც შჩია!

— ხარჩო?

— არ გაგვიკეთებია.

— ჩიხირთმა?

— სუპს მოგიტანთ, თუ გნებავთ.

— კაცო, ეს სუპია თუ ცხელი წყა-

— ორივეა, ბატონო, სუპათაც ვარგა და ცხელ წყალათაც..

— მეორე რა გაქვთ?

— კატლეტია საუცხოვო.

მოიტანა.

— რა საზიზღარი სუნი აქვს ამ კატლეტს...

— ეს ბატონო, ალბად ზეთი იყო ცუდი, თვარა ისე...

— როგორ?! ზეთში წვავთ კატლეტს!

— აბა რა ვქნათ, ქონი ვერ ვიშოვეთ!

— ქონიო?... ერბოში რატომ არ წვავთ?

— იმე! ერბოს რა უნდა წითელ სასადილოში? აქ ბურჟუეზი კი არ ვართ!

— ეს ლუდი რამ გაათბო ასე!

— სიცხეა, ბატონო, და თბება თავისით...

— ლიმონათი სულ ცხელია!

— ასეა კი, მარა სიცხის ბრალია..:. ყინული არ გვაქვს...

გამოვედი „ნას ღილეში“.

— ვინაა ნეტა ეს კაპრიზნი ხალხი, ისე თხოულობს საჭმელს, ვითომ სახლში იყოს, თუ ჭამა-სმაი უნდა, რალა ჩვენთან მორბის! — ამბობს აღშფოთებული სასადილოს გამგე.

ალლარ.

ვერ უშველა

— მიუხედავად იმისა, რომ თავი დამკვრელად გამოვაცხადე, მაინც მამთქნარებს და მაჟრჟოლებს!

გომის ალმასკომში

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გლეხი: — სად [illegible] ალმასკომის თავმჯდომარე?

დარაჯი. სოფელში ობლიგაციის ფულის ასაკრეფად დადიოდა. ჯერაც შე[illegible] და მთვრალია.

გლეხი: — ალმასკომის მდივანი?

დარაჯი: — სამი დღეა წავიდა ტოპანიერის თემში ვახშმიან [illegible]მოზე დასასწრებლად.

გლეხი: — მერე ამდენი ხანი რიგში დაგვიანა? ეგეც ახალი წესია, რომ საღამოზე წასვლას ერთი კვირა მოანდომო?

დარაჯი: — მოიცა, თავმჯდომარე მოვიდა.

გლეხი (მობრუნდა): — ბატონო თავმჯდომარე, მოწმობა მინდა.

თავ-რე: — თავი მტკივა. მდივანი არ არი[illegible] და ვერ მოგცემ.

გლეხი: — თქვენ დასწერეთ.

თავ-რე: — ბეჭედი მდივანს გაუკა[illegible] შემოწმება უნდა.

დარაჯი: — ბეჭედი მე მაქვს. მდივანი რომ საღამოზე წასულიყო, ბეჭედი თავისი მამიდასათვის დაეტოვებია სამი დღის წინ და ეხლა მომიტანა.

თავ-რე: — მაინც არ შეიძლება. მოწმობას წიგნში გატარება უნდა. გასაღები მდივანს აქვს.

გლეხი: — აბა როდის მოვიდე ამ [illegible] ასაღებად?

თავ-რე: — ხვალ და ზეგ მდივანი ვერ მოვა, ღამის ნათევია და ისვენებს. იმის შემდეგ დასვენების დღე გვაქვს,... ე. ი. სამი დღის შემდეგ მოხვალ თუ [illegible] აქ.

„ჭორიკანა".

მოთქმა სკოლაზე

ძირულა.

ჩვენო სკოლავ ბედი არ გიწერია
ჩვენ დაგტირით აგერ შვიდი წელია.
ვერ გიშველა ამდენ კვნესა ვაებამ,
აშენება გახდა მეტად ძნელია.
ტეხნიკუმს რომ გპირდებოდენ წინადა,
ჩვენი სახე ბაგესავით ბრწყინავდა.
შენთვის მაშინ თავებს აღარ ვზოგავდით,
სიხარულით ღამე აღარ გვძინავდა.
დახმარებას ვწევდით: შრომით, ფულებით,
ტყავს იძრობდა ხალხი კუდის რიკამდი,
იყო ჩვენში სიხალისე ულევი,
დაპირების იმედს გულით ვზიდავდით.
მაგრამ შრომა დღეს ამაოთ წავიდა
(გულო ამას რათ ვერ გრძნობდი თავიდან)
შენზე თანხა გაღებული ნაოფლი,
ვინ ჩაყლაპა, ვის მუცელში ჩავიდა?
ჩვენო სკოლა, ბედი არ გიწერია·
ჩვენ დაგტირით აგერ შვიდი წელია,
ყურადღებას აღარავინ არ გვაქცევს,
აშენება გახდა მეტად ძნელია.

ძირულელი თალა

იშვიათი წყევლა

ლაძგვერიის (ცაგერის რაიონი) მახლობელ სოფლებში.

ფაფალე: მოძესპე, გაგირეტიანდეს და გაგიხმეს მაგ თავი ისე, რავარც ჩვენი სკოლის მასწავლებელ დავით ნემსაძისაგან ნაცემ მოწაფეებს აქვს ტვინი და ზურგი გაქრუებული და გამორეტებული. დაგეყარა მიწა ისე, რავაც მის (დავითის) ნაწყენ ღვინოს აყრიდენ მისი მოწაფეები ნაცარს სამასწავლებლო ოთახში. ისე მინახავხარ უგრძნობლად, რავაც დავით ეგდო უგრძნობლად ჩვენს

ბარბალე: ენა ქე გაქვს ლაძგვერიის ქოხსამკითხველოს გამგესავით გრძელი და გაკეთება კი, რავარც მას არ უყვარს, არც შენ.

ფაფალე: ისე მოხადა თავი ძენმა პატრონმა შენზე, რავარც კომკავშირელი ვალია მანგარია მოყობოდა მღვდელს თავმოხდილი მიცვალებულის გასვენების დროს.

ბარბალე: არ გეღირსა კარგი რამე ისე, რავარც ოყურეშის სოფ. ახალგ. სკოლას არ ეღირსა მოთავება.

მწყე-ოღლი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამაგალითო პატივისცემა

ნამდვილი ამბავი.

ეს მოხდა ღამის სამ საათზე, როცა ძთელი ღამის განმავლობაში ბალიშ-ჯოებით და რწყილებით ტანდა-ლადრულ მცხოვრებლებს ძლივს მიე-ძინათ.

არ ეძინა მხოლოდ უბნის დაუღა-ლავ მცველს, ღამის მორიგე მილიცი-ონერს. ძილს გმირულად ებრძოდა, ღამის ბნელი ძალები, რომ არ გამო-პარვოდა. ხშირ - ხშირად გაივლიდა მაღაზიის წინ და უზარმაზარ ბოქ-ლომს წამდაუწუმ ამოწმებდა. ბოქ-ლომი არხეინად ეკიდა თავისთვის და მილიციონერს თავის სიმაგრეს მე-ათასჯერ უმტკიცებდა.

მიუხედავათ მილიციონერის გმი-რულ სიფრთხილისა, არ ეძინათ ღა-მის ბნელ ძალებს, ქურდებს, კოოპე-რატივის უკანა კარებთან და უჩინარ-ლი მილიციონერის ყოველ მოძრაო-ბას მათემატიკური სისწორით ათვა-ლიერებდენ. მილიცონერმა კიდევ ერ-თხელ შეამოწმა ბოქლომის სიმაგრე და ღიღინით გზას გაუდგა.

ქურდსაც ეს უნდოდა: სწრაფად მოიმარჯვა საჭირო წარმოების ია-რაღები და ელვაზე უსწრაფესად, სრულიად უხმაუროდ მაღაზიის უკანა კარები ჩამოაცალა (ქურდული ტეხ-ნიკის უკანასკნელი მიღწევა). შეიტა-ნა შიგ უშველებელი ტომარა და რაც მის ქურდულ გემოვნებას მოეწონებო-და, ყველაფერი შიგ ჩაუშვა.

მილიციონერი ისევ დაბრუნდა. ისევ შეამოწმო ბოქლომი და ღიღინს მოუმატა, ქურდმაც თავის მხრით ჩა-მოხსნილი კარები თავის ალაგას ისევ კოხტად ჩააჯინა. მოიკიდა ზურ-გზე ხუთფუთიანი ტომარა და გზას გაუდგა.

უცებ თვალი მოჰკრა შორი - ახლოს, მიღიღინე მილიციონერს. ქურდები საერთოდ ჭკუა - მახვილობაში ძალ-ზე განთქმულები არიან.

ქურდი შესდგა წუთით, აზრები აამოძრავდა ამ დროს მილიციონერ-მაც მოჰკრა თვალი და ის-ის იყო უნ-და დაესტვინა მის დასაჭერად, რომ უცებ ქურდმა მიწაზე ბრაგვანი მოა-დინა, ხუთფუთიანი ტომარა ზევით დაიგორა და ყვირილი მორთო:

— მიშველეთ, გავიჭყლიტე!

გულკეთილ მილიციონერს შეებ-რალა ტვირთქვეშ მოყოლებული კა-ცი. სწრაფად გაჩნდა დაზარალებულ-თან და თანაგრძობით დაუწყო ქაჩვა ტომარს. ვერ მოერია და იქვე მდგომ მეეზოვეს დაუძახა და ორივემ შეერ-თებული ძალითააყენეს აკვნესებუ-ლი ქურდი.

ქურმა ოფლი მოიწმინდა, ამოიოხ-რა და აცრემლებულმა წარმოსთქვა:

— ეხ, რა უდროოდ დავსნეულდი. წინედ ოც ფუთსაც ავწევდი და ეხლა კი ამ ხუთფუთიან ტომრის გადატანა სადგურიდან ძმის სახლამდი გამიჭირ-და, თუ ძმა ხარ, დამეხმარე, ეს ტომა-რა ზურგზე ამკიდე ისევ, თორემ დავ-გიანდები.

ტომარა ისევ ზურგზე აჰკიდეს.

ქურმა მილიციონერს მადლობა გა-დაუხადა და გზას ჩანჩალით გაუდგა. გულში კი ფიქრობდა:

— ოღონდ ბოქლომი ხელუხლებ-ლად ეკიდოს და შიგნით რაც მოხდება ამის დარდი მილიციონერებს არასო-დეს არ ქონიათ.

მილიციონერმა ერთხელ კიდევ „შეამოწმა“ ბოქლომი და დაიწყო შორი - ახლო სეირნობა.

ვირთხა.

— მასწავლე, თუ ძმა ხარ, რამ მო-გირჩინა სმენა - დახშული ყური?

— რამ და, ერთი თვეა რადიოში არაფერი ისმის!

ქუთაისიდან

აწი მე რო მატარებელში არ შევ-დგა ფეხი, მეტი არაა ჩემი მტერი!

რაც ეშმაკ ტფილისში მომიხდა წასვლა, შემოუჯექი ერთ მატარე-ბელს და გავაყოლე ტფილისისკენ.

ღამეა. კართოფილის სანთელი ანათებს ვაგონს. ყოლგან ელექტრო-ნი გაყავთ და აქანე ჯერ ერთი შუშის დაკიდება გაუჭირდათ? ეგია საქმე?

ძლივს ვარ წამოპლაკული სკამზე არ-ხეინა. კანდიხტორი მოდის და მიძი-ნებულ ხალხს უყვირის:

— ლიხი, ლიხი... ბარგს გაუფრ-თხილდით, არ მოგპარონ!

დაბლა ჩამოვედი. ხაბაკს ვშინჯავ. ფეხები მიჩხატება. ვხედავ: ჩულქე-ბით დავიარები ამხელა კაცი. ვიკარი თავში ხელი.

— აქამდი გეთქვა შე ოჯახდაქცე-ულო!

ფარნით მოახლოვდა კანდიხტორი.

— მოუპარავთ!—ამოწმებს ის.

— შენ გეეპარე შენ პატრონს—ვჯავრობ გუნებაში, მარა რათ გინდა.

არ გინდა კაცს იღბალი, ერთხელ ჩევედი ტფილისში და მაშინაც ში-შველი.

ბილეთიც ქე გამიხუნდა,—კაცი არ შემომკარებია ვაგონში.

უკან დაბრუნებისას, ზესტაფონში მივლულე თვალი.

— კოპიტნარი!—ყვირის კონდუქ-ტორი.

— ვაი ქუთეისო!— გევივლე გულ-ში.

ჩამოვხტი კოპიტნარში, შემოუჯე-ქი მერე ფოთს და ქე ჩევედი ქუთეის-ში. ღმერთმა დალახვროს ამფერი მგზავრობა. მეტი არაა ჩემი მტერი, მე აწი ქუთეისიდან ფეხი არ გადავ-დგა. ერჯენ ქე გადურჩი და მეორედ დასაკარგავი თავი სად მაქეს, ბიძია!

ბახჩო.

ზოგიერთ ქალაქების და რკ. გზ. სადგურების

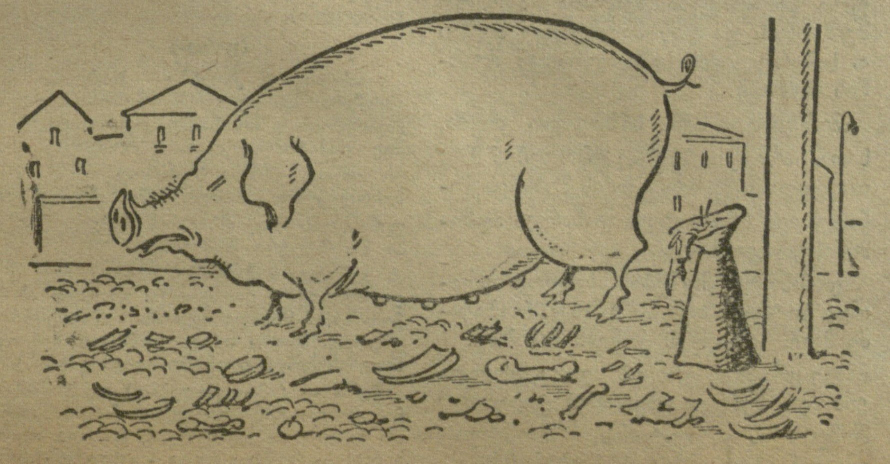

სანიტარი

პანღური

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(მუშკორ-პის სასადილო. ერთ კუთხეში ოფიციანტები მოგროვილან და რაღაცაზე ჭორაკობენ. მოსადილე მუშა გულმოდგინედ აკაკუნებს. ოფიციანტები ერთხმად:)

— „სეიმინუტ!—ემსაათში“. და კვლავ განაგრძობენ ჭორაკობას და სიცილს. (აკაკუნი უმატებს).

— „ სიჩას“, ეხლავე,

მუშის ხმა—ეს აღმაშფოთებელია, ეს ყოველად დაუჯერებელი დაუდევრობა და სასაცილოა. (აბრაჭუნებს).

ოფიციანტები (ერთად)—სეიმინუტ, ეხლავე, სიჩას! (ორი იმთგანი ცეკვის მსგავსი სიარულით მიუახლოვდება)—რას გვიბრძანებთ?

მუშა—გიბრძანებთ კი არა, პროტესტს გიცხადებთ ასეთი უუურადღებობისათვის—აგერ კერძში მოხარშული ხოჭო აღმოვაჩინე, ვაკაკუნებ, რომ ეს ამბავი გაცნობოთ და თქვენ კი არ მომეკარით.

სახადილოს გამგე (თავისთვის ჩაიხითხითებს)—მომაგიცხონდა შენც ხრისტოფორ კოლუმბივით ამერიკა ამოგაჩენია რაღა. ერთი ნამცეცი ხოჭო გიპოვნია კერძში და გიკვირს? ხი-ხი-ხი!

ოფიციანტი. ვა, შე კაი კაცო, მაგისთვის გვიძახი? ხოჭო აღმოაჩინე, აიღე გადააგდე, ახარ ჩვენ ხომ ძალათ არ ჩაგაგდებდით? არა ხომ თვითონ ჩახტებოდა.

მუშა (მაგიდაზე ხელს დაარტყამს)—ეს თავგასულობა და მავნებლობაა, მომეცით საჩივრის წიგნი და გამგეს დამიძახეთ!

გამგე—(მიდის მუშასთან, დანარჩენი ოფიციანტებიც იქ მიეჭიდებიან, მეორე კუთხეში ისმის სადეგრძელოები და სმეფერა. გამგე საყვედურით მიმართავს მუშას)

ვა, მამაცხონებულო, რა აყალ-მაყალი აგდეთ დუქანშია, პატიოსან მუშტრებს აფრთხობ, ასე არ შეიძლება და! ერკოპია, ჩასტნი ხომ არ არის ?

მუშა. მომეცით საჩივრის წიგნი, მე თქვენ გასწავლით როგორც შეიძლება. აქ მავნებლების ბუდე ყოფნება აღმოჩენილი. იმის მაგიერ, რომ აღშფოთდეთ და დამნაშავე გამოსძებნოთ, თქვენ მევე მაჩუმებთ?

გამგე. ვა დამნაშავე რომელია, ხოჭო მე ჩაგიგდე?

მზარეული—(გამოდის სამზარეულოდან და უახლოვდება „შემთხვევის“ ადგილს) თქვენ არაფერ მინაოტში არა ხართ გამგეჯან, ეგ ხოჭო მე თითონ ვნახე კონსერვს გადმოჭყვა.

გამგე (მუშას საყვედურით) აბა, ეხლა ხომ იასნია რომ მე არაფერ შუა არა ვყოფილვარ?—მამაცხონ[illegible], ჯერ გაიგე და მერე ილაპარაკე რაღა!

მუშა—(მზარეულს) მერე რომ ნახეთ, რატომ არ გადააგდე? ხოჭოიან კონსერვს ქვაბში რათ აგდებდი?

მზარეული (მხრებს იჩეჩავს განცვიფრებით) ვა, შენ სადაური ხარ ძმაო, ჩვენი პრაკილები არ გაგიგონია?

გამგე — მაგას ნება არა აქვს სადილისთვის დამზადებულ პრავიზიაში რამე უვარგისი იპოვოს და გადააგდოს—მაგ!

(ამ დროს სასადილოში შემოდის საზ. კვების შემმოწმებელი ბრიგადა, რომლის წევრები უახლოვდებიან „შემთხვევის“ ადგილს და მოლაპარაკეთა სიტყვებიდან ეცნობიან საქმეს. გამგე მიუბრუნდება მათ და ეკითხება):

გამგე. საიდილი გინდათ? პაეალუსტა დასხედით (ნოქრებს) სედრაკ, კოწია მიხედეთ.

ბრიგადის თავმჯდ. — ჩვენ შემმოწმებელი ბრიგადის წევრები ვართ. ამ შემთხვევიდან ნაწილობრივ უკვე გავეცანით თქვენი სასადილოს მდგომარეობას, მაგრამ საჭიროა უფრო დაწვრილებით გამოვიკვლიოთ. აქ რაღაც ცუდი სუნი უნდა ტრიალებდეს.

გამგე. (ცოტათ დაიბნევა, მაგრამ ცდილობს „სიტყვა ბანზე შეაგდოს“ ყნოსავს და თავს აქნევს) კერძის სუნია რაღა, პოვარი ბუდლამასა და კატლეტს აკეთებს და ალბათ სკვაროტკის სუნი მოგვივიდათ.

ბრიგ. წევრ. ნუ სწუხდებით, კერძების სუნს ჩვენ ვარჩევთ მავნებლობის სუნისაგან. მაგრამ უმჯობესია თავიდან დავიწყოთ. თქვენი ვინაობა?

გამგე. — ვისი? ჩვენი?

ბრიგ. წევრ. — დიახ თქვენი.

გამგე. ავეტიქა გენაცვა.

ბრიგ. წევრი. წინად სად იყავით.

გამგე. ვინა? ჩვენ?.. ჩვენ გენაცვა, წინანა აქ დუქანს ვერ ვა „რესტორან ნე უეეაი გალეკჩიკ მოი“, მაგრამ მერე ერკოპმა ჩამოგვარეკა და ჰამაც ზავედუიშრათ დაგვნიშნა — ეა პრიკაზოკებიც სულ მაშინდელი ორიან. მაშინ ჩვენ ყველანი ჩასტნი ვიყავით, ეხლა კი — უჩრეედენიები ვართ — რაღა!

ბრიგ. წევრ. რატომ არა გაქვთ საჩივრის წიგნი?

გამგე —ვა, დალოცვილო, აქ წიგნი რათ გვინდა, ბიბლიოთეკა ხომ არ არის?, ჰამაც საქმეა გაკეანურება რა საჭიროა, დღეს, ვთქოთ, ვინმემ ჩასწეროს, ხვალ კანტროლმა დაკლადი გააკეთოს, იქ საქმე გადასწყვიტონ, ჰეეროე მოწმეები, რამე და საქმეც გაკეანურდა. ეს ხომ ბიუროკრატიული გამაა? ავიტომ ბიუროკრატიულ მოსპობის მიზნით საჩივრის წიგნი არა გვაქვს.

ბრიგ წევრ; ჩვენი გვაქვს ცნობები, რომ თქვენ დარჩენილ კერძებს ისევ ქვაბში ერთ და მეორეთ ყიდით. რა მიზნით შვრებით ამ ბოროტებას?

გამგე — ვა, დალოცვილო, სულ იმას გაიძახით უტილი გამოიყენეთო, ჩვენც ვიყენებთ რაღა. ერთს დარჩება, მეორეს მიუტანთ და ამით უტილიზაცია შვრებით.

ბრიგ. წევრ. რატომ არა გაქვთ პირის საბანი და ჭურჭლის სარეცხი?

გამგე. პირის საბანი არა, ვოგილოს აბანო მამთხოვე! ჩვენ პირს სახლში ვიბანთ, რა საჭიროა აქ პირისაბანი? მართალია, ჭურჭლის დამრეცხი არა გვაქვს, მაგრამ ამ საქმისთვის ბაყალ დარჩუასაგან ის კატა დავიქირავეთ (აჩვენებს კატაზე, როთმელიც სინებს ლოკავს), ესეც რეეიმ - ეკონომიისთვისა ვშვრები, — ჩასტნი ხომ არა ვართ; უჩრეედენია არა ვართ? (ბრიგადის [illegible] - კე წევრები შედიან სამზარეულოში, ათვალიერებენ; კალათებიდან გადმოჰყრიან დამპალ ბოსტნეულს, ისვრის ყუთს, საიდანაც გადმოცვივა ნაგავი, ატაკს მოედებიან ხოჭოები, ლოკოკინები, თაგვები;

ბრიგ; წევრი (განაგრძობს ოქმის წერას) თქვენ ყველანი აგებთ პასუხს ამ მავნებლობისათვის;

გამგე და ნოქრები. (შეშინებულ კილოზე) ალარა ხუმრობთ. ჩვენ რა მინავათი მიგვიძღვის. ისე ვიქცევით როგორც ერკოპის სხვა სასადილოები შვრებიან? ჩვენ სხვაზე ნაკლები ხომ არა ვართ?

ბრიგ. წევრი. (მაგიდაზე ხელს დაარტყამს, რომლის დროს გამგე და ნოქრები შეხტებიან ჭერამდე და გარბი—გამორბიან დაბნეულნი).

(ფარდა)

სასადილოს კარებზე ბოქლომი. ზედ წარწერა: „სასადილოში აღმოჩენილი უმსგავსოებათა გამო, სასადილოს ყოფილი გამგე დაპატიმრებულია, რომელიც ყოფ. ნოქრებთან ერთად საჯაროდ იქნება გასამართლებული. სასადილოში ამჟამად მიმდინარეობს შეკეთება, რის შემდეგ დაიწყება ნორმალური მუშაობა“.

გამვლელი ჩარჩი. (ბრაზმორეული წაილულლუღუნებს) ვა, მართლა გაუგიათ ამ ბეშურაზებს. წავიდე ჩვენებს შავატყობინო ერკოპის მეორე სასადილოში, თორემ იქაც მოგვავნებენ (კუდამოძუებული გარბის).

მუშა — (კმაყოფილებით) აი მესმის! სანამ ყველა დაწესებულებიდან პანღურით არ გავრეკავთ მავნებლებს, მანამდე არ მოხერხდება მუშათა ყოფა - ცხოვრებისათვის წარმატებით ბრძოლა.

უზანგი.

ქონიანი ნიჩაგი

ჟუთაისი

ამხ. ტარტაროზო, თანახმად თქვენი დავალებისა, გამოვიკვლიე სახვაჭრობის ადგილკომის მუშაობა.

მოულოდნელი იყო ჩემი თავდასხმა ადგილკომზე. მისი პ.-მგ. მდივანი ადმინისტრაციის კაბინეტში გადახვეოდა ტეხნიკურ მდივანს ვალენტინას.

ოქმების გადასინჯვის შემდეგ გამოირკვა, რომ საზოგადო კრების მიერ არჩეული მუშა ლოლობერიძე არ დაუშვია პ.-მგ. მდივნის ი. რობაქიძეს და ტეხნიკურ მომუშავე ვალენტინას, რომლებსაც ადგილკომში ადმინისტრაციის დახმარებით ძალაუფლება ხელში ჩაუგდიათ.

კვლის გაზეთის ჩასაჩუმებლად მათ „დაუნიავებიათ“ რედკოლეგია და კორესპონდენტები. ადგილკომის თავმჯდომარე ამბობს: თუ მე მომიმატებენ ჯამაგირს, მუშა-მოსამსახურეები ფეხებზე მკიდიაო.

ადმინისტრაციის მაგრად ჩაკეტილ კაბინეტში რობაქიძემ (რა თქმა უნდა კალენტინასთან ერთად) კატეგორიული წინადადება შეიტანა აქტიურ მუშკორის და დაწინაურებულ მუშის ა. სიხარულიძის სამსახურიდან მოხსნის შესახებ.

მოწვეული იქნა საზოგადო კრება, სადაც არა მკითხე (ასე უწოდებენ მას) თავმჯდომარე რობაქიძის მოხსნის წინააღმდეგ 666 სიტყვა დახარჯა ადმინისტრაციამ.

დასასრულ მუშების მხოლოდ ორიოდე სიტყვის თქმის შემდეგ რობაქიძე მაგრა დაადვეს ქონიან ნიჩაბზე.

იმავე კრებაზე ერთობ დაუგრძელდა ენა (და შემდეგ ცხვირიც) ტეხნიკურ მომუშავეს ვალენტინას, რომელიც იმავე ნიჩბით ამზითეს რობაქიძეს.

ხლისტი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ახალ-სენაკი, ნახ. ჯახიანის.
(ამხ-ბა „მეჯოგე")

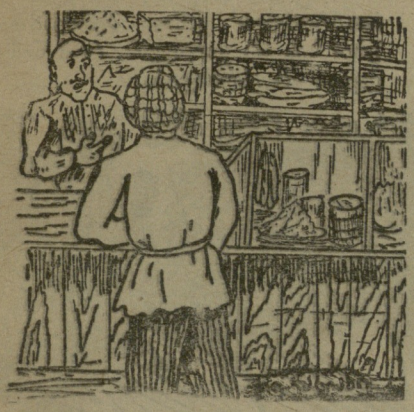

— მაშ ამდენი ყველი ვისია, რომ არ მაძლევ?
— გამგეობამ ნათესავ-ნაცნობებისათვის გადასდო.

ნახ. ახცვატაცუროვის

— ნუ გეშინია, ოპერაცია კარგად გაივლის. მართალია, ასეთ ოპერაციას მხოლოდ ერთი თუ გადაიტანს ხუთში, მაგრამ მე უკვე ოთხი ზედიზედ მომიკვდა.

ბოლრი. ნახ. ხადურის.

— კ[illegible]ლექტივში არ მდებლობენ, ნაკნეინარი ხარო, არ გამოდგებიო. ჩემისანა მეთვალყურეობას და კაპასობას ვინ შესძლებს ბოსტანში, მომუშავე ქალებზე! ამაში ნამდვილი სპეცი ვარ.

ლანჩხუთი. ნახ. ჩხაიძის

— ღორის ყიდვა მინდოდა და ბაზარში ვერ ვიშოვე.
— ბაზარში რა გინდოდა? ვერ წა[illegible] ხადგურში?

ქუთაისი. ნახ. ხოფერიას

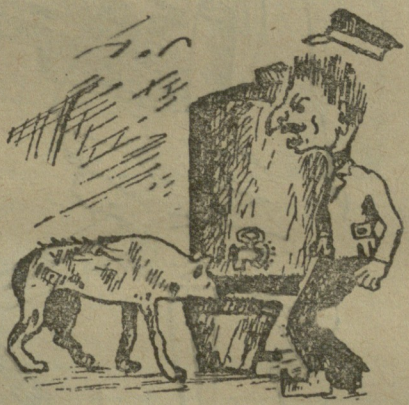

რკინის გზის სამკითხველოში

რკინის გზის სასადილოში

გამოაშკარავებული ცოდვები

(საჩილაო-სენაკი)

—თქვენი გვარი?
— ჯანელიძე ვარლამი
— [illegible]ანამდებობა?
— მასწ... უკაცრავად მარნის ეპოს თავმჯდომარე.
— თქვენ პარტიის წევრი ხომ არა ხართ?
— ჰმმ... ჩემს დამტკიცებას საშველი არ დაადგ[illegible], რა არ ვიღონე, სოციალური მდგომარეობის შესახებ წარვადგინე უკიდურესი სიღარიბის მოწმობა, მაგრამ მგონი არც ამან მიშველა. ჰმ, მაგათი სიქა არ იყოს, გამიგეს [illegible]ლბად, რომ საშუალო ფენას ვეკუთვნოდი და ვიცრუე.
— საბჭოთა აპარატის წმენდა გაიარეთ?
—კი, როგორ არა. ასეთი შეკითხვები იქაც ბევრი მომცეს, მაგრამ ძძა-ბიჭების დახმარებით იოლად გავედი, კომისიის თავჯდომარე ჩემი კარგი ნაცნობი იყო... ვინ რას დამაკლებდა!
— ირკვევა თქვენ ღარიბი კი არა, საშუალო შემძლების, ყოფილი მამასახლისის შვილი ყოფილხართ.
— (თავისთვის) ჰმმ, მაგათი დედა... (ნას) აბა ვის უნდა სიღარიბე, მაგრამ ცუდი [illegible]ლრია, სიღარიბის მოწმობა თუ არა გავქთ, [illegible] �ერ ვანვალთ, მეც ამ მიზეზით „გავ[illegible]ლ[illegible]ბდი".
— სად გააქანეთ ივნისის თვეში მიღებული ტილო და შალი?
— (თავისთვის): — მაგათი დედაც. ესეც სერიოზული გაცემა... ჰმმ, ვინ გამცა. (მას) რას უზამდი? განა ცოტა მყავს ნაცნობ-მეგობრები? ღარიბებს მაინც არ შეეძლოთ საქონლის შეძენა. ჰმმ! (ნერვიულობს).
— ხომ არ გადაგიცვლიათ იაფ-ფასიანი კრებდიშინი?
— ჰმმ... როგორ არა. გავეცი ერთი საკაბე. რამდენიმე თვის შემდეგ, უკეთესი ღირსების კრებდიშინი მივიღეთ, და რადგან ნაცხობ ჭალს ჰირველად წაღებული იაფფასიანი კრებდიშინი არ ჰქონდა შეკერილი, გადაუცვალე იმავე ფასებში. რამდენიმე მახეთას განსხვავებაა, მაგრამ ეს მოხერხებულად გავატარე წიგნებში...
— ცენტრალურ სავაჭროში რაიმე უმსგავსობას ხომ არ ჰქონია ადგილი?
— (თავისთვის) მაგათი დედა... (მას) რა უ[illegible]ავსობას? ქალიშვილთან არშიყობა, ბეეეხა-ეოცნა და... ლ. ცაგურია დამნაშავეა იქაში, რომ ვერ მოითმინა და.. მარა ეს თუ უხამავსობაა, მე შილად დასახვრეტად ჰქონია საქმე. ცაგ[illegible]ია შემჩნეული მყავს ფაოთლის გადაპარვაში გადაარშინების [illegible]; ყოველ ათ მეტრის გადაარშინებაში მომხმარებლებს უსათუოდ ერთი მეტრო დააკლდებათ.
— ამ უმსგავსობის წინააღმდეგ თქვენ რა ზომები მიიღეთ?
— [illegible]ეიდოდა ეს საკითხი დამესვა უჯოდის კრებაზე. მაგრამ პროკოფი ნოდიამ აძის საშუალება არ მომ[illegible]ა.
— პროკოფი ნოდია ხომ არ არის ცაგურიას ნათესავი?
— ნათესავი არ არის, მაგრამ მის ცოლს რიგს გარეშე აძლევს ყოველგვარ საქონელს.
—[illegible]ეზეთებში და „ტარტაროზში" ხომ არ ყოფილხართ გაწერილი?
— რამოდენიმეჯერ, მაგრამ არც კი მწყენია, ჯერ-ჯერობით ვერაფერი დამაკლე[illegible]

უშანგი.

ესიკვაის მოთქმა

ეი გუუწყრა ქვეყნის გამჩენი და ოხრათ დარჩა თავი მიხელას და ლავრენტიას, — იგინმა რაფერ ამაუოჩიაქებია ოჯახი და აი, მამასისლათ ნაკტავი და ნაწყდავი საყოლი გამაპარტახებიეს.

მივადექი და გუურიე რიარია და რიჟინა რაც ქათმები და ინდოურები მყავდა, ერთი გოჭი არ გამიშვია ჩემს ბარაზე სუყველა ოხრის ფასად მივაყიდე ბაზარზე. (ქე მაინც მე მეჭამა). ოი გიერია შავი ჟამი და მოტინტილდა ჩემი ამომგდებელი.

— ბიჭო და აია ახლა დეიწყო ქვეყნის ძარცვა - გლეჯაო. კოლექტივები შემოიღეს შიგ ჩაგიტყუებენ, ყოლიფერს ჩამოგართმევენ, გაგატყავებენ და მერე მიყურე ხახამშრალიო.

რას იზამდი აბა კაცი. მერე—და მთლად იგინს რავა დუუჯერებდი, რავა ღმერთი გამიწყრებოდა, რომ აი ჩვენი თავმჯდომარე არ გამოსულიყო ისე მკვახეთ (თურმე არც იგი იყო ბარგ გუნებაზე). მეც ქე შემეპარა იქვი და ქე ამოვაგ[illegible] ოჯახი — მივაყიდე ყოლიფერი და მივადექი ძალა უნებურად მეწველე ძროხასავით და ჩავეწერე კოლექტივში.

არ გასულა [illegible]ტა ხანი და სტალინმა შემოთვალაო, თუ არ გინდათ ქე ამეიწერეთ, ჩვენ ძალას არავის ვაყენებთო.

ამეიწერე კიდევაც. დავრჩი ჩემს ფაცხაში ძველებურად, მარა აი, კესარიე, რომ გამევიდოდა უწინ ყოველ დილას და ერთ ჭილა სიმინდით, რომ დააპურებდა ქათმებსა და საყოლს, — საღათაა ახლა იგი კი არა, რა რათ ღირდა მისი ერთი შემოძახება „ჭიჭი - ჭიჭი"-ს, რომ კრიმაჭულით გადიგარგალებდა. მოგეჭამა ჭირი. გიდელივით აქვს ჩამოგრძელებული ცხვირი ნაცარში, არ გასულა დიდი ხანი, და თურმე, ნუ იტყვი, რომელი ძალა, რომელი ზორი და რა გაძარცვა. ვინ გედავება. ვინ გეხვეწება. რა გოჭი რა მოჭვა. ვის უნდა, ვის მიაქ შენი რამე თურმე.

აი, შენ ოჯახქორო (ხეს ველაპარაკები), თურმე შენთვისაა მისწრება, შენ თვითონ უნდა მეითხუო მეზობლებთან ერთად, რომ ჩვენ კერძოკერძოთ მუშაობას გვირჩევნია ამხანაგურად — შეერთებული მუშაობაო. ამის მეტი რა მინახავს და რა გამიგონია, რომ მარტოთ ყანაში თოხით ფუგნას, ორახელაით და ნადურით ერთად მუშაობა, რომ ჯობია. შედი, შეაბხანაგდი ერთად და გაახვავრიელე შენი ბარაქა. თურმე იგი კი არა, იქითა წეიღე ყოლიფერი მოწყობილობა და შენი კავსახნისი ოცდა ათ სალაგაი რომაა ნაფოტებივით დაკერებეული, — მიაყუდე კედელზე.

ვირმა რა იცის ხურმა რა ხილიაო, რომ იტყვიან, სწორეთ ჩემზე და ჩემისანებზე არის ნათქვამი, რა ჯობია, ბოშო, ოცდა ათი კაცი ერთად, რომ ნადურს კიჟინობენ და ერთდ მუშაობენ. წროულს გვიანია და გაისიზა თვარ მიმიღეს კოლექტივში, ძალით მივაწობი და გლეჯას გავადენ შიგ შუა კოლექტივში.

ასე ვიზამ ამას.

მიხელამ და ლავრენტიამ ჩეჩოს მატყლი ნაცარში.

ყირიმტარტარი.

„გასამხედროება"

ვარციხის საბჭოთა მამულის თანამშრომელი ვანო ბერძენიშვილი ერთ ხეს არ გაუშვებს, რომ ნიშანში ტყვია არ ესროლოს.

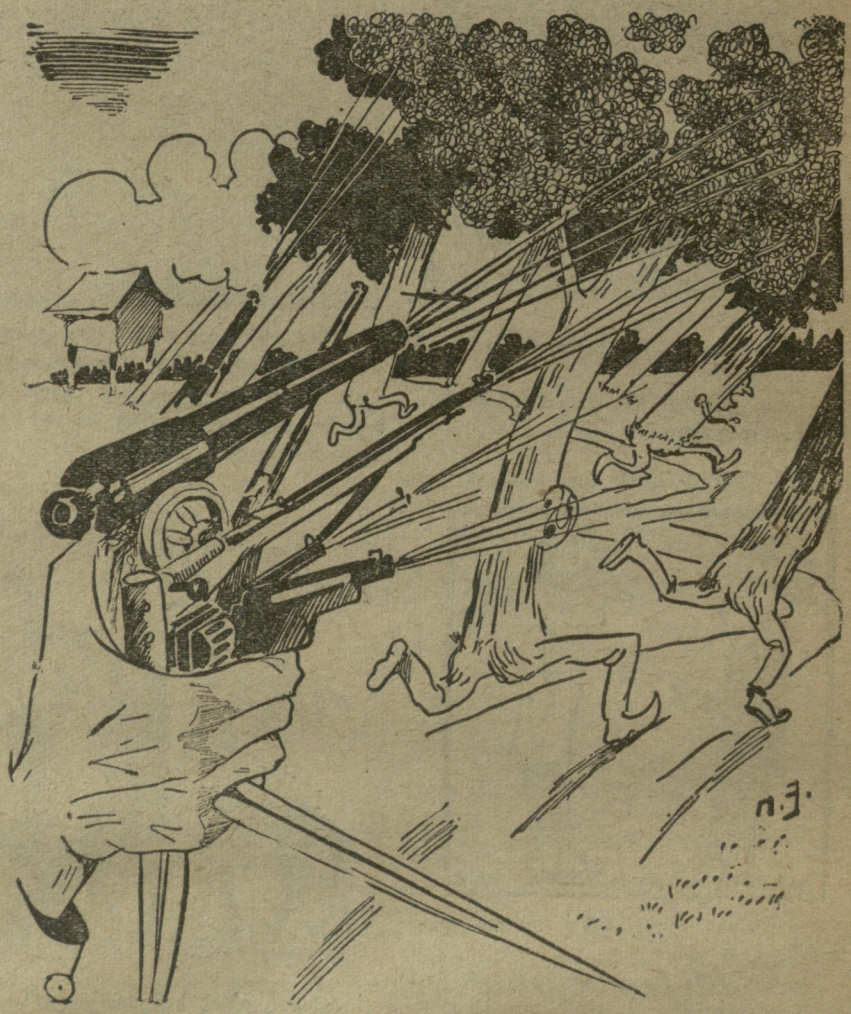

— თავს ვუშველოთ, ვანო ბერძენიშვილი მოდის!

მეწაღლეთა არტელში

ალისტე (არტელის გამგე).—ამხანაგებო და ძმებო. ხომ იცით დღეს გლეხკორმა რომ არ ჩამოიაროს, არ იქნება. [illegible] მუ[illegible]ში [illegible]ვაწბილ[illegible]— წალ[illegible]ი დაილიათქვა, თორემ [illegible] გაგიყიდით ზედმეტ ფასებში, როგორც ვიყიდით.

ლადიმე (არტელის წევრი):—თუ [illegible] უწესრიგობა დაინახა რამე, გაზეთში [illegible] გაგვწერს.

[illegible] **ოშა** ([illegible]ის წევრი):—[illegible]წერა, თვარა არ გადაგვაჭრას თავზე ბოლ[illegible] კუდი. [illegible] **არსენ** [illegible] გაწ[illegible]ეს, მარა ყურადღება არავის [illegible] [illegible]ვია. [illegible] [illegible]ითხით. [illegible] [illegible]ოლოდ და მეტი აფერი. ჩვენზეც ასე იქნება, წაიკითხავენ, გაიზნ[illegible]ბენ , [illegible]ეიარს და წავა.

X.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პატარა მოთხრობები

ძირს სიბერე!

გაახალგაზრდავების დარგში დღეს ბევრი პროფესორები მუშაობენ; პროფესორები კი არა, ეს საქმე, თურმე ისეთი ადვილი ყოფილა, ქუთაისის ჯანმრთელობის განყოფილებაც განსაცვიფრებელ შედეგებს აღწევს.

აი მაგალითიც:

სასიძო თანახმა იყო ქალი წაეყვანა, თუ ეს უკანასკნელი ახალგზრდა იქნებოდა. საუბედუროთ ქალს ოცდახუთს წელზე ფეხი გადაბიჯებული ჰქონდა. მაგრამ ვილაცამ ასწავლა — მიემართა ქუთაისის ჯანმრთელობის განყოფილებისათვის. ქალიც ასე მოიქცა.

ჯანმრთელობის გახყოფილება მას საქმროსთან წარსადგენად აძლევს ასეთ მოწმობას:

მოწმობა № 9582

ჯანმრთელობის განყოფილება ამით ადასტურებს, რომ თანახმად მისი განცხადებისა შეიმოწმა მოქ... (აქ სწერია ქალის სრული ვინაობა, მაგრამ მისი დასახელება ჩვენ უხერხულად მიგვაჩნია) განყოფილებასთან არსებულ საექიმო კომისიაში ა. წ. 1 ივლისს და აღმოჩნდა 15 წლის. ცნობილია ჯანმრთელად.

ჯანმ. განყ. გამგე ბრიგოლაშვილი.

ექიმი. შანიძე.

ai, ასე მარტივად და უბრალო საშუალებით აახალგაზრდავებს ხალხს ქუთაისის ჯნმართელობის განყოფილება. უხაროდეს ყველას, და უფრო მეტად ვადაგადასულ გაუთხოვარ ქალებს.

გომის „ზაგმუკი“

აუქციონის ესტრადაზე: კონიაკი, ხაჭაპური და... ახალგაზრდა ქალი.

ყარყუმი აცხადებს:

— ამერიკული აუქციონით გაიყიდება კონიაკი, ხაჭაპური და ეს ლამაზი ქალიშვილი.

ხალხი ამოძრავდა.

რაინდებმა ულვაშებზე (ვისაც ჰქონდა) ხელი გადაისვეს.

ხნიერი ხალხი გაკვირდა:

— როგორ? ქალის გაყიდვა? ღმერთო დაგვიფარე, ამას რას მოვესწარით! — და პირჯვარს იწერდენ.

შეიქნა ჯიბრი.

ახალგაზრდები, შეზარხოშებული ახალგაზრდები, ერთმანეთს ეცილებიან და ქალის თვითღირებულებას ზევით სწევენ.

ქალი, კონიაკი, ხაჭაპური, — აი „წმინდა სამება და ერთარსება...“ ძვირფასი განძის საუკეთესო შემადგენლობა.

არ იფიქროთ ეს ამბავი გლებოვის „ზაგმუკი“-დან იყოს! არც ის გეგონოთ — თითქოს ეს ხდება რომელიმე ახალშენში, სადაც სპეკულიანტები მონებს ყიდულობენ.

არა. ეს ხდება გომის თემში, სამტრედიის რაიონში, ქუთაისის ოლქში.

აღმასკომის მდივანს ვინ აჯობებდა! კაცს ჯიბეში ჰქონდა სახაზინო ფული.

— 120 მანეთი! — უკანასკნელად მისი ხმა გაისმა.

—დარჩა მას ბურთი და მოედანი!— შეიქნა ხალხში ჩოჩქოლი.

მარტო 120 მანეთი არ ეყო მდივანს. კონიაკით და ხაჭაპურით შეხურებულს. თავი ძველ თავადათ და თემის ბატონად წარმოედგინა.

კონიაკს ქალზე უფრო ადრე უმოქმედნია (მდივანსაც ეს უნდოდა).

ასე აძლიერებენ „[illegible]“ ფონდს ზოგიერთ ადგილებში.

ასე შეაქვთ „კულტურა“ სოფლად „კულტ-რევოლიუციონერებს“.

მეისრის წერილი სასიდედროსთან

იმ სიკვდილს დეეფსო თვალები, შენ ქმარს რომ ეცა და შენ ქე დაგტოვა ჩემი გულის მოსაკლავად. შენი ქმარი რომ ცოცხალი იყოს, სიძობაზე რავა მეტყოდა უარს! მე და იმ ცხონებულს რამდენჯერ გვიქეიფია „შიოს მარანში“, ცოდვა არაა იგი მიწაში იყვეს ამოდებული და შენ კი აქ წამლავდე ჰაერს? არა, რა სინდისმა მოგცა რო დაგიბარებია მაჭანკლებისათვის:—იმას რავა მივსცემ ქალს? ერთხელაც იქნება ჩამეეძინება სტრელკაზე და მოახდენს კრუშენიასო; მერე სტაცებენ ხელს და გაუყენებენ ვირის აბანოში კაი ხნითო.

კრუშენიები არ ასცილდა შენ ოჯახს, მე იგი არ მომიხდეს. იმისანა ფხიზელი ვარ სამსახურში, რომ დღე და ღამე რომ ზედიზედ ვიმორიგო, მაინც არაფერი წამიხდება.

კიდო იგიც ქე გითქვამს ბილეთები ქე მოუსპენ და მეტი ქე რაღაა მათში საინტერესოო. მართალია, თექვსმეტის მაგიერ ორ ბილეთს გვაძლევენ, მარა იქნება უპრავლენიეს წამოუაროს ხუშტურმა და ქე გამოსცეს პრიკაზი და ერთი ათამდი მაინც გაგვიხადოს. მაშინ ნიჩაო, აღარ დაგვჭირდება ყოველ რკინის გზელს ობერებთან ლრიტინი უბილეთოთ წაყვანისათვის. თუმცა ნუ მოვინდომებ სადმე წასვლას, თვარა ბილეთს რავა ვიყიდი. რამდენი რკ.-გზელი ახლა უბილეთოდ დადის ჩვენი ობერების წყალობით, იმდენი კოპალი დაგაჯდა მაგ მოწამლულ ენაზე, რომიომაც მე გული დამინელა.

არა, მაინც რას მწუნობ? ვინ გყავს ჩემი ფასი შენს გვარში? მე შენ, გეტყვი, შეხედულობით შემედრებიან, ან კიდევ ძველი რევოლიუციონერობით! შენ უნდა გეყურებია 1905 წელში, როცა მივეპარე გოროდოვოის და ვშველიჭე ქვა თავში; თავი სამად გოუტეხე.

ერთხელ კიდევ სასაფლაოზე ხუცეს ხელიდან გამოვტაცე მოგროვებული საკურთხი და მისი ფოფოდიას ხახა მშრალი დავტოვე.

ამისთანა ვაჟკაცობა სხვაც ბევრი ჩამიდენია.

ამ წერილზედაც არ დაგამუნჯოს გამჩენმა, რავაც სხვა წერილებზე დამუნჯდი და პასუხი არ მაღირსე თვარა ერთ ღამეს გეწვევი ჩემი აფსონებით, და რო მოვალ შენ შვილს ზურგზე, მგელივით გუუყენებ ტყეში, მერე დაჯექი და ჩეჩე მატყლი.

ასე და ასე. ეხლა, მართლა, ცოტა გულმოსული წერილს გწერავ, მარა ნებით, და რო მევიდებ შენ შვილს შეგიყვარდები, რომე ყველაფერი უსიამოვნება დაგავიწყდება.

სხვა ისე აქანა კანტორაში ერთი კაცი მყავს, რომელსაც ერთი რო უთხრა, მეტი არ უნდა ხელად ჩავაწერიებ შენ თავს დედაჩემად და უფასო ბილეთი ქე მოგეცემა.

კირი.

„**საიდან**“-ს (**სოფ. ნახახულევი, ხონი**). კოლექტივის თავმჯდომარე ვასო კოპალეიშვილზე გვწერთ, რომ:

ჩამოაცვა მემუსიკეთ
ყურებზე თითო მანეთი
ცეკვა სცოდნია ისეთი,
გაკვირდა მთელი მილეთი,
ღვინით სავსე ხელიანი
გამოსცალა ერთი ყლუნწით...
(საქმეს უნდა დროზე შველა,
გაფლანგვამდე ნუ დაუცდით).

სანდალს. თქვენი დედის მისამართი რომ გამოგეგზავნათ, ჩვენი ხარჯით გავუგზავნიდით ამ თქვენს წერილს დედათქვენს. შემოიარეთ რედაქციაში მარკის წისაღებად. წერილს ვერ დავბეჭდავთ.

ანზინირას. კარგია თქვენს ლექსში ეს ადგილი:

კაცი ვგიჟდები მის სიყვარულით
და ლექსებს ვთხზავ დამწვარ გულიდან
ვწუხვარ. დღე და ღამ გარემო ვუვლი,
ის მიიპასუხებს: „პაშოლ ხულიგან“.

ქალის პასუხი კიდევ უკეთესია, ვიდრე ლექსი.

ეწრელ კოლოს (**გურია**). გვწერთ, რომ:

ლოდა შეება კალისტროს
მიწას გაჰქონდა გ' იალი.
კალისტე გიირდში დაიჭრა
მორთო ცივი ხმით ღრიალი.

სასჯელი უკვე მიუღია; ჯერ-ჯერობით ეყოფა.

სიპლიპიტოს (**ბოსლევი, ჭიათურა**). თქვენს წერილიდან ვერაფერი გავიგეთ. თუ გალინა, საექიმო პუნქტის თანამშრომელი, ბებია (ანუ თქვენი სიტყვით „კუშერკა“)არის და არა ექიმი, მაშინ ის მართალია, რომ ავათმყოფ მჭედლიძის ნახვაზე უარი განაცხადა. მამაკაც მჭედლიძეს ისეთი რა გაჭირვება ექნებოდა, რომ ბებიაქალი დასჭირვებოდა!

ხოლო რაც შეეხება იმას, რომ:

ჩვენო ქალო ბებია,
შენზე ცუდი ხმებია,—ეს სხვა საკითხია, რომლისადმი ყურის მიქცევა ჯანმრთელობის განყოფილების წმინდა და საღვთო მოვალეობას შეადგენს.

უსადილოს (**ქობულეთი**). ერთ ადგილას სწერთ: „**სუპი—მხოლოდ მღვრია წყალი**“, შემდეგ კი: „**სუპი სავსე იყო დამხრჩვალ ბუზებით**“... არ ვიცით—რომელია ამ ორ გარემოებაში მართალი. თუ „**სავსე იყო დამხრჩვალ ბუზებით**“, მაშინ „**სუპი მხოლოდ მღვრია წყალი**“ აღარ იქნებოდა.

სპეტაკს (**აქვე**). მთელ წერილად ჰღირს ეს ადგილი:

პარტიულ კაცს არ შეჰფერის
ლამაზ ქალის შეყვარება.
პაემანზე მასთან მისვლა,
მასთან ყოფნა და გარება.

ძაშ თქვენი ლოღიკით პარტიულ კაცს შეჰფერის მხოლოდ ულამაზო ქალის შეყვარება? ჯერ თვითონ თქვენ სინჯეთ ამ მოძღვრების საკუთარ ცხოვრებაში გატარება და შემდეგ სხვებსაც დაავალეთ.

მიბეგვილს (**ხაშური**). ჩვენ ამ შემთხვევაში მოგეხმარებით კი არა, პირიქით!

ცოლი მყავს შეუგნებელი.
მას კი გაუწყრეს ღმერთია.
ამ ლექსის დაწერისათვის
ყბაში გამარტყა ერთია.

ერთიც რომ ჩვენს მაგიერ ეთავაზებინა, აი კარგი მაშინ იქნებოდა და ჩვენგან მადლობასაც მიიღებდა.

არ ეღირსა

სამტრედია

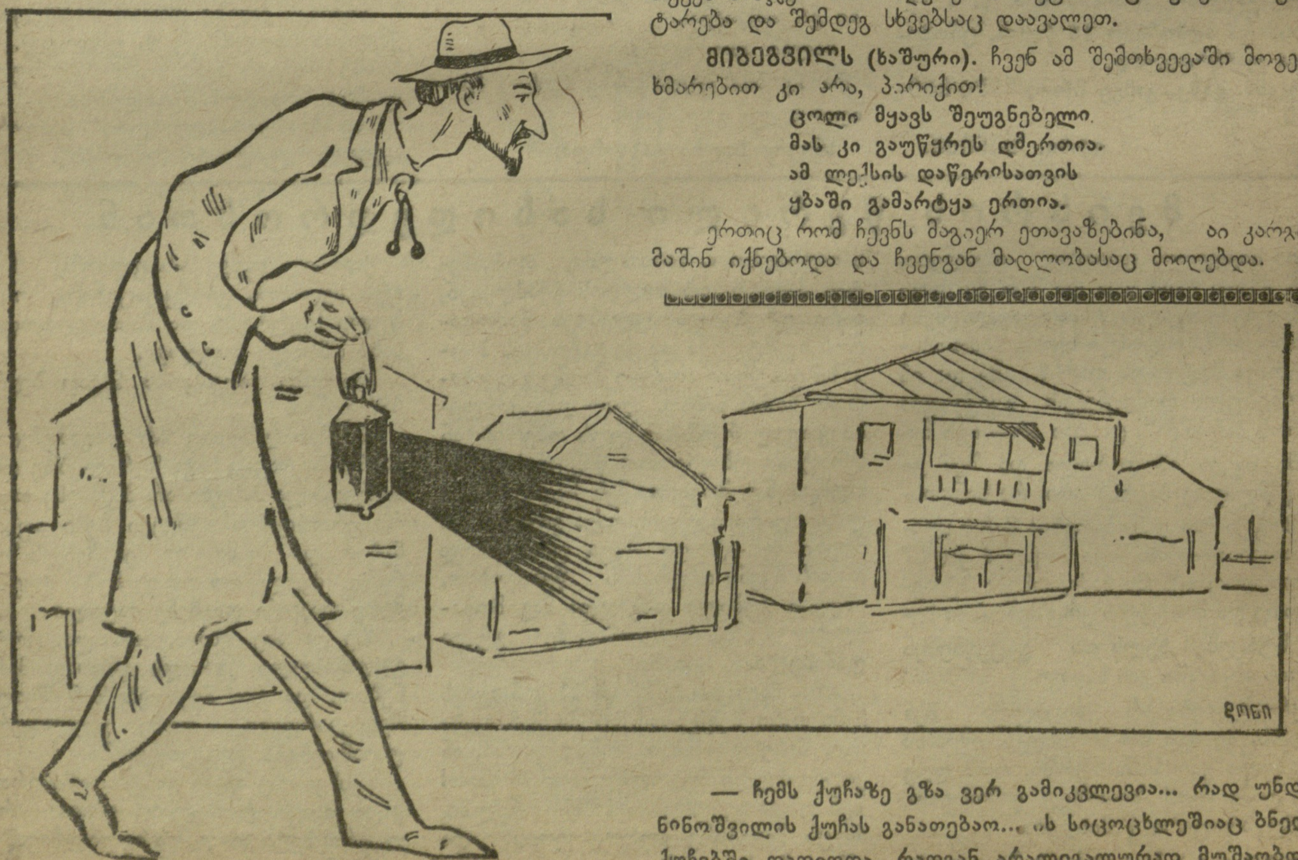

— ჩემს ქუჩაზე გზა ვერ გამიკვლევია... რად უნდა ნინოშვილის ქუჩას განათება... ის სიცოცხლეშიაც ბნელ ქუჩებში დადიოდა, რადგან არალეგალურად მუშაობდა და პოლიციელებს ემალებოდა!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სექტემბრისათვის

ყველამ გამოიწერეთ მასიური გაზ. „მუშა“

გაზეთს აქვს დამატება ყოველკვირეული

იუმორისტულ-სატირული ქურ.

ტარტაროზი

ოვეული გაზეთი ღირს:

უდამატებით 50 კაპ. „ტარტაროზი“-თ 70 კაპ.

ხელის მოწერა მიიღება:

ტფილისში: ჯორჯიაშვილის ქ. № 6. (მთავარი კანტორა) ფოსტის საგაზეთო ბიუროში, ადგილკომებში და რწმუნებულებთან.

პროვინციაში: ადგილობრივ ფოსტაში, რწმუნებულებთან და ადგილკომებში.

წლის ბოლომდე ხელისმოწერა უზრუნველყოფს ჟურნალ-გაზეთის წესიერად მიღებას.

ხელის მოწერა უკვე დაიწყო.

ᲙᲠᲘᲚᲝᲕᲘ: — აქ ლორის საქციელი მოსაწონია, ასე-თი „მუხა“ მართლაც ძირგამოსათხარია... საჭიროა ჩემს ეგავ-არაკში შესწორების შეტანა.